



ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี*

FACTORS AFFECTING THE ELECTION VOTES OF MEMBERS OF THE HOUSE OF REPRESENTATIVES 2023 IN PATHUM THANI PROVINCE, THAILAND

สุทินันท์ สุวรรณวิจิตร

Suthinan Suwanvijitr

คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ปทุมธานี ประเทศไทย

Faculty of Political Science, Pathumthani University, Pathum Thani, Thailand

Corresponding author E-mail: raungdech122@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ทราบถึงระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี และ 2) สร้างสูตรหรือสมการพยากรณ์คะแนนเสียงเลือกตั้งจากปัจจัยทั้ง 8 ด้าน โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน การวิจัยเชิงปริมาณเก็บข้อมูลโดยแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง 400 คน มีค่าความเชื่อมั่น 0.892 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงพหุคูณ และการวิจัยเชิงคุณภาพ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสัมภาษณ์จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 10 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา ผลการวิจัย พบว่า 1) ผลการวิจัยเชิงปริมาณ ระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ภาพรวมอยู่ระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 4.28 ระดับน้ำหนักคะแนนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจ ค่าเฉลี่ย 85.51 ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า อาชีพ เขตเลือกตั้งต่างกันตัดสินใจแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณ พบว่า คุณสมบัติสวนตัวผู้สมัคร นโยบายพรรค รายชื่อบุคคลที่เสนอเป็นนายกรัฐมนตรี การรับรู้ข่าวสาร มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 สามารถสร้างสมการพยากรณ์ ดังนี้ ผู้ชนะการเลือกตั้ง = 14.307 (ค่าคงที่) + 0.383 (นโยบายพรรค) + 0.391 (คุณสมบัติสวนตัวผู้สมัคร) + 0.198 (รายชื่อบุคคลที่เสนอเป็นนายกรัฐมนตรี) - 0.156 (การรับรู้ข่าวสาร) และ 2) ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลสำคัญโดยส่วนใหญ่อธิบายว่า คุณสมบัติสวนตัวของผู้สมัคร นโยบายพรรคการเมือง รายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ระบบอุปถัมภ์ และความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

คำสำคัญ: การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง, สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566, จังหวัดปทุมธานี

Abstract

This research aims to 1) know the level of factors affecting the election votes of members of the House of Representatives 2023 in Pathum Thani Province 2) To create a formula or equation for predicting election vote scores from 8 factors, Used a mixed methods research method. Quantitative research collects data by questionnaire. From a sample of 400 people, the confidence value was 0.892, data were analyzed using statistics such as frequency, percentage,

* Received 27 October 2024; Revised 18 November 2024; Accepted 21 November 2024

mean, standard deviation, T-test, ANOVA and Multiple regression analysis. and qualitative research Data were collected using an interview form. from key informants there were 10 people, analyzed using content analysis. The research results revealed that 1) Quantitative research results Level of factors affecting decision making the overall picture is at the highest level ($\bar{X} = 4.28$). The weighted score of factors affecting decision making has an average of 85.51. Analysis of the relationship between personal factors. It was found that voters of different occupations and constituencies make decisions significantly differently at the 0.05 level. Multiple regression analysis of the factors influencing decision-making. It was found that candidate's personal qualifications, party policies, name of the proposed prime minister candidate, information awareness. affects the receipt of votes significantly at the 0.05 level, a forecast equation can be created as follows. Election winner = 14.307(Constant value) + 0.383 (party policies) + 0.391 (candidate's personal qualifications) + 0.198 (name of the proposed prime minister candidate) - 0.156 (information awareness) 2) Qualitative research results found that from interviews with key informants, most of them explained that candidate's personal qualifications, party policies, name of the proposed prime minister candidate, information awareness, patronage system and interpersonal relationships, affects the receipt of votes.

Keywords: Election Votes, Members of The House of Representatives, Pathum Thani Province.

บทนำ

ประเทศไทยได้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.) ครั้งที่ 27 จัดขึ้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 เมื่อกล่าวถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียง ผ่านการสังเคราะห์และวิเคราะห์งานวิจัยต่าง ๆ จำเป็นต้องพิจารณาด้วยปัจจัยหลายประการที่หล่อหลอมพฤติกรรมของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สามารถแบ่งได้กว้าง ๆ อันได้แก่ 1) ปัจจัยระดับบุคคล คือ รายได้ การศึกษา เพศ อายุ อุดมการณ์ทางการเมือง บุคลิกลักษณะ ความฉลาดทางอารมณ์ ประสบการณ์ 2) ปัจจัยทางสังคมและวัฒนธรรม คือ อัตลักษณ์ทางสังคม ชาติพันธุ์ ศาสนา อิทธิพลของสื่อสังคมออนไลน์) และ 3) ปัจจัยทางการเมือง คือ การสังกัดพรรคการเมือง คุณสมบัติผู้สมัคร นโยบายพรรค กลยุทธ์การรณรงค์ ภาวะเศรษฐกิจ โดยปัจจัยเหล่านี้มีอิทธิพลต่อการเลือกของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นกุญแจสำคัญสำหรับนักการเมือง (Kulachai, W. et al., 2023) ผู้สมัครรับเลือกตั้งพยายามจะใช้วิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยการใช้ทั้งวิธีการที่ถูกต้องและไม่ถูกต้อง เป็นที่ทราบกันดีว่าในการเลือกตั้งแต่ละครั้ง ผู้สมัครรับเลือกตั้งต้องใช้จ่ายเงินจำนวนมากในการนำมาใช้จ่ายเพื่อหาเสียง ทั้งที่เปิดเผยและไม่เปิดเผย (พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต, 2537) สำหรับข้อมูลที่สำคัญของจังหวัดปทุมธานี เป็นจังหวัดที่มีการเจริญเติบโตทางด้านเศรษฐกิจอย่างรวดเร็ว มีการเปลี่ยนแปลงสภาพทางสังคม จากเดิมที่เป็นสังคมชนบทกลายเป็นสังคมเมืองและมีการเปลี่ยนแปลงการผลิตจากภาคเกษตรกรรมเป็นการผลิตในภาคอุตสาหกรรม จากข้อมูลสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในปี พ.ศ. 2563 จังหวัดปทุมธานี มีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด(Gross Province Product : GPP) 428,278 ล้านบาท (สำนักงานจังหวัดปทุมธานี, 2567) บริบทดังกล่าวจึงเป็นพื้นที่ช่วงชิงทางการเมืองระดับชาติ (Political Contestation) ที่ท้าทายของแต่ละพรรคการเมืองอย่างแท้จริง เมื่อเปรียบเทียบจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. จังหวัดปทุมธานี ระหว่างปี 2562 และ ปี 2566 มีสัดส่วนเพิ่มขึ้นจาก 55,595 คน เป็น 72,780 คน มีจำนวนเขตหรือจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเพิ่มขึ้น 1 เขต และมีจำนวนหน่วยเลือกตั้งในจังหวัดเพิ่มขึ้น 272 หน่วย นอกจากนี้เมื่อพิจารณาถึงจำนวนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้ง พบว่า



เพิ่มขึ้น 84,161 คน คิดเป็นร้อยละ 2.96 (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2567) อนึ่ง ตามประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พบว่า ผู้สมัคร ส.ส. พรรคก้าวไกล สามารถได้รับชัยชนะเลือกตั้ง จำนวน 6 เขตเลือกตั้งคือ เขตเลือกตั้งที่ 1, 2, 3, 4, 6 และ 7 จากจำนวนทั้งหมด 7 เขตเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2566) ทั้งนี้เมื่อพิจารณาย้อนกลับไปในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2562 ในจังหวัดปทุมธานีมีผู้สมัคร ส.ส. จากพรรคก้าวไกล (ชื่อเดิม พรรคอนาคตใหม่) โดยสามารถชนะในเขตเลือกตั้งที่ 3 เพียงเขตเดียว สะท้อนให้เห็นว่า พรรคการเมืองเดิมที่เคยได้รับชัยชนะในการเลือกตั้ง ปี 2562 ไม่สามารถได้รับชัยชนะในการเลือกตั้งในการเลือกตั้งในปี 2566

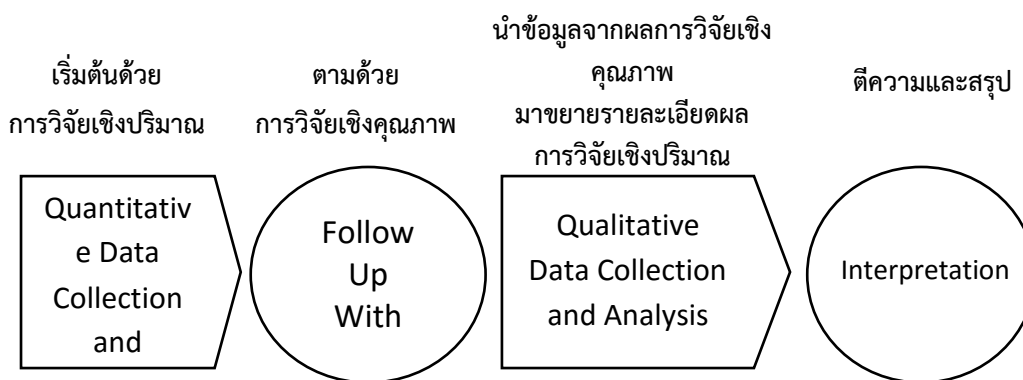
ดังนั้น ภายหลังกการเลือกตั้งจึงเป็นโจทย์ต่อไปว่า ปัจจัยใดที่ทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตัวแทนทำหน้าที่ในระดับชาติ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ผลที่ได้จะเป็นการสะท้อนปัจจัยการตัดสินใจเลือกตั้งของประชาชนเชิงพื้นที่ และเจตนารมณ์ของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตยต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบถึงระดับของปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี
2. เพื่อสร้างสูตรหรือสมการพยากรณ์คะแนนเสียงเลือกตั้งจากปัจจัยต่าง ๆ

วิธีดำเนินการวิจัย

การออกแบบการวิจัย การวิจัยนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Method) ในรูปแบบเรียงลำดับเชิงการอธิบาย (Explanatory Sequential Design) ของ Creswell, J. W (Creswell, J. W., 2011). ตามวิธีนี้เริ่มจากการเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณก่อน ทำให้ได้ภาพรวม หลังจากนั้นใช้การวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ และเพื่อตอบคำถามการวิจัยและวัตถุประสงค์การวิจัยที่ไม่สามารถตอบได้ด้วยการวิจัยเชิงปริมาณให้ผลการวิจัยมีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น และจบลงด้วยการตีความร่วมกันทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ดังภาพ 1



ภาพที่ 1 การออกแบบแบบเรียงลำดับการอธิบาย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง/ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร(ส.ส.) ที่จัดให้มีขึ้นเมื่อวันที่ 14 พฤษภาคม พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี ทั้งหมดจำนวน 962,891 คน จากจำนวน 7 เขตเลือกตั้ง (สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง, 2567) คำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างด้วยสูตรของ Yamane, T. (Yamane, T., 1973) ตัวอย่างจำนวนขั้นต่ำที่สุดที่ต้องทำการวิจัยคือ 400 ตัวอย่าง จากนั้นทำการสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิตามสัดส่วน โดยแบ่งออกเป็น เขตเลือกตั้งที่ 1 จำนวน

55 คน เขตเลือกตั้งที่ 2 จำนวน 58 คน เขตเลือกตั้งที่ 3 จำนวน 52 คน เขตเลือกตั้งที่ 4 จำนวน 55 คน เขตเลือกตั้งที่ 5 จำนวน 60 คน เขตเลือกตั้งที่ 6 จำนวน 61 คน และ เขตเลือกตั้งที่ 7 จำนวน 59 คน 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพนี้เป็นการศึกษาปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) โดยบรรยายอธิบาย และตีความเกี่ยวกับบรรดาปรากฏการณ์ต่าง ๆ ที่ตนประสบอย่างไร ขณะที่ Morse (Morse, J. M., 2000) แนะนำว่า การกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลในกรณีการศึกษาปรากฏการณ์ (Phenomenology) และสัมภาษณ์แต่ละคนหลายครั้ง ควรมีประมาณ 6-10 ราย ส่วน Moser, A., & Korstjens, I. แนะนำว่า การกำหนดจำนวนผู้ให้ข้อมูลในกรณีการศึกษาปรากฏการณ์วิทยา (Phenomenology) ควรมีการสัมภาษณ์อย่างน้อยประมาณ 10 ราย (Moser, A., & Korstjens, I., 2018) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงพิจารณาถึงความอึดตัวของข้อมูลประกอบด้วยเช่นกัน การวิจัยครั้งนี้ได้เลือกกลุ่มผู้ให้ข้อมูลหลักแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 10 คน ได้แก่ 1) อดีตผู้สมัครสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จำนวน 2 คน 2) ตัวแทนศูนย์ประสานงานสาขาพรรคการเมือง จำนวน 1 คน 3) นักวิชาการด้านรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน 4) นักข่าวสายการเมือง จำนวน 1 คน 5) ตัวแทนกลุ่มงานจัดการเลือกตั้งและการมีส่วนร่วม จำนวน 1 คน 6) กำนันตำบล จำนวน 1 คน 7) ผู้ไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.ส. ในจังหวัดปทุมธานี จำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลผู้มีสิทธิเลือกตั้ง จำนวน 6 ข้อ เป็นการใช้มาตรวัดแบบนามบัญญัติ (Nominal Scale) ส่วนที่ 2 ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 8 ด้าน จำนวน 40 ข้อ ซึ่งเป็นเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามแบบ Likert Scale และ ส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนให้ผู้สมัครรับเลือกตั้งและการได้รับคะแนนเสียงของผู้สมัครรับเลือกตั้ง ซึ่งมีอยู่ทั้งหมด 42 ข้อ โดยให้เติมตัวเลข ตั้งแต่เลข 0-100 เป็นการใช้มาตรวัดเป็นแบบช่วงมาตรา (Interval Scale) 2) แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย ประกอบด้วย ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบสัมภาษณ์ จำนวน 4 ข้อ และ ส่วนที่ 2 ปัจจัยการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 8 ข้อ โดยแบบสัมภาษณ์กำหนดให้มี 3 ตัวเลือก (ใช่, ไม่ใช่, ไม่แน่ใจ) แล้วให้อธิบายเหตุผลประกอบ เพื่อให้สามารถนำเนื้อหามาจัดกลุ่มประเด็นคำตอบ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ 1) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณ โดยดำเนินการแจกและเก็บคืนแบบสอบถามด้วยตัวเอง ทั้งนี้หากผู้ตอบแบบสอบถามมีข้อสงสัย ผู้วิจัยจะชี้แจงหรือแนะนำทันที 2) การเก็บรวบรวมข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์ โดยการแนะนำตัวเอง ชี้แจงวัตถุประสงค์ของการวิจัยและประโยชน์ของงานวิจัย และขออนุญาตผู้ให้ข้อมูลในการจดบันทึก บันทึกเสียง ก่อนนำเข้าสู่ประเด็นคำถามเพื่อสัมภาษณ์เชิงลึก

การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ สำหรับกระบวนการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรม SPSS ดังนี้ (ก) ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และร้อยละ (ข) ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ทำการวิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิต และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง ด้วยสถิติ T-test และ ANOVA (ค) ใช้สถิติเพื่อสร้างสมการทำนายหรือสูตรด้วยวิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) โดยกำหนดนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 หรือให้มีความเชื่อมั่นร้อยละ 95 ขึ้นไป 2) การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสร้างข้อสรุปในการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งเป็นข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก แล้วจึงนำมาวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) เป็นการตีความสร้างข้อสรุป และนำผลการจัดกลุ่มประเด็นคำตอบมาอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 54.62 เป็นผู้ที่มีสิทธิเลือกตั้งมีอายุระหว่าง 26-35 ปี คิดเป็นร้อยละ 32.22 มีการศึกษาอยู่ในระดับ



ปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 43.65 มีอาชีพพนักงานบริษัทเอกชน คิดเป็นร้อยละ 23.67 อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชน 6-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 45.03 และเป็นผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งที่ 2 คิดเป็นร้อยละ 17.09

2. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 8 ด้าน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด คือ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร (ส.ส.) อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.39 รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.32 ลำดับถัดมาคือ ด้านนโยบายพรรคการเมือง อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.30 ลำดับถัดมาคือ ด้านอิทธิพลและผลต่างตอบแทน อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.28 ลำดับถัดมาคือ ด้านระบบอุปถัมภ์ อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.27 ลำดับถัดมาคือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.26 ลำดับถัดมาคือ ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.22 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล อยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ย 4.17 ตามลำดับ

3. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลน้ำหนักคะแนนปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 85.51 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงตามลำดับมากไปหาน้อย พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดคือ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร (ส.ส.) มีค่าเฉลี่ย 87.76 รองลงมาคือ ด้านพรรคการเมืองที่สังกัด มีค่าเฉลี่ย 86.32 ลำดับถัดมา คือ ด้านนโยบายพรรคการเมือง มีค่าเฉลี่ย 86.08 ลำดับถัดมา คือ ด้านอิทธิพลและผลต่างตอบแทน มีค่าเฉลี่ย 85.54 ลำดับถัดมาคือ ด้านระบบอุปถัมภ์ มีค่าเฉลี่ย 85.43 ลำดับถัดมา คือ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร มีค่าเฉลี่ย 85.20 ลำดับถัดมาคือ ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี มีค่าเฉลี่ย 84.44 และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีค่าเฉลี่ย 83.34 ตามลำดับ

4. สรุปผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีอาชีพที่ต่างกัน และเขตเลือกตั้งแตกต่างกันมีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 ขณะที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนแตกต่างกัน มีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5. สรุปผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 (ชนะการเลือกตั้ง ได้เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร) มาจากปัจจัยด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ด้านนโยบายพรรคการเมือง ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง มีความสัมพันธ์กันในทางบวกที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 โดยรายละเอียดดังตารางที่ 1 และภาพที่ 2

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน ของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

Model	b	SE _b	β	t	p-value
ค่าคงที่	14.307	4.648		3.078	0.002
ด้านนโยบายพรรคการเมือง (POLICY)	0.383	0.034	0.393	11.278	0.000*
ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร (PERSONAL)	0.391	0.049	0.245	7.917	0.000*
ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี (CANDIDATE)	0.198	0.037	0.177	5.367	0.000*
ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง (INFORMATION)	-0.156	0.049	-0.117	-3.158	0.002*

SE_{est} = ±10.789; Durbin-Watson = 1.503

R = 0.545; R² = 0.297; F = 91.038; DF = 4; Sig = 0.000

* นัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์การถดถอยเชิงพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ในการสร้างพยากรณ์ ผู้วิจัยได้เลือกโมเดล 4 มาใช้ พบว่า ตัวแปรพยากรณ์ที่ดีที่สุด จำนวน 4 ตัวแปรที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีประสิทธิภาพของการพยากรณ์ได้ร้อยละ 54.50 ($R = 0.545$) นั่นคือตัวพยากรณ์ทั้ง 4 ตัวแปรร่วมอธิบายความแปรปรวนของผู้ที่ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเป็นอันดับ 1 ได้ร้อยละ 29.70 ($R^2 = 0.297$) ดังนี้

สมการถดถอยในรูปของคะแนนดิบ = $14.307 + 0.383 (\text{POLICY}) + 0.391 (\text{PERSONAL}) + 0.198 (\text{CANDIDATE}) - 0.156 (\text{INFORMATION})$

สมการถดถอยในรูปของคะแนนมาตรฐาน = $0.393(\text{POLICY}) + 0.245(\text{PERSONAL}) + 0.177(\text{CANDIDATE}) - 0.117(\text{INFORMATION})$

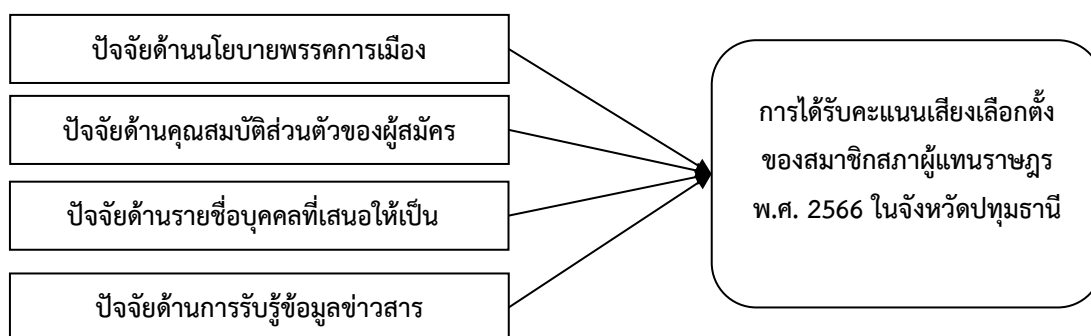
เมื่อ Obtaining the VOTE1 = การได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากที่สุดเป็นอันดับ 1

POLICY = ด้านนโยบายพรรคการเมือง

PERSONAL = ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร

CANDIDATE = ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี

INFORMATION = ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร



ภาพที่ 2 ผลหลังการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอนของผู้ที่ได้รับคะแนนอันดับ 1

6. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ พบว่า จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญส่วนใหญ่ตอบว่า ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. ด้านนโยบายพรรคการเมือง ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ด้านระบบอุปถัมภ์ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

อภิปรายผล

ผู้วิจัยจะทำการอภิปรายผลเฉพาะปัจจัยที่มีนัยสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง จำนวน 5 ปัจจัย และปัจจัยที่มีประเด็นแย้งกันระหว่างผลการวิจัยเชิงปริมาณและการวิจัยเชิงคุณภาพ จำนวน 2 ปัจจัย ดังนี้

1. ปัจจัยส่วนบุคคลที่ต่างกันมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งแตกต่างกัน

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่เพศ อายุ ระดับการศึกษาที่ต่างกัน มีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จิรัชยา เกล้าดี และคณะ ที่ผลการวิจัยบางส่วนพบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ การศึกษา อาชีพที่ต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชน อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลาไม่แตกต่างกัน



(จิรัชยา เคล้าดี และคณะ, 2564) การวิจัยครั้งนี้ยังพบว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ชุมชนต่างกัน มีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมไม่แตกต่างกัน ขณะที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มีเขตเลือกตั้งต่างกัน มีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี โดยรวมแตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากเขตเลือกตั้งที่ 1 ถึง เขตเลือกตั้งที่ 7 มีความเห็นต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานีมีความแตกต่างกันไปตามบริบทพื้นที่ โดยไม่ยึดโยงกับระยะเวลาการอาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นสำคัญ

2. คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.39$) โดยเหตุผลว่า ผู้สมัคร ส.ส. จะต้องเป็นผู้ที่มีคุณวุฒิเหมาะสม มีความรอบรู้ เป็นผู้ที่คนทั่วไปในพื้นที่รู้จัก เสียสละทำงานเพื่อส่วนรวม และทำประโยชน์ให้กับพื้นที่ เป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพ วิสัยทัศน์ มุมมองและความคิดโดดเด่น เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม จริยธรรมสูง และเป็นผู้ที่มีอุดมการณ์ทางการเมืองแน่วแน่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัครส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สอดคล้องกับงานของ ชนิกันต์ ไสยเกื้อ ที่ผลการวิจัยบางส่วนพบว่า คุณลักษณะของผู้สมัครมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในอำเภอหนองบัวลำภูมากที่สุด โดยมีความสัมพันธ์ในระดับต่ำทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 (ชนิกานต์ ไสยเกื้อ, 2565) สอดคล้องกับงานของ พัชรภรณ์ ศิริพงษ์ พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (พัชรภรณ์ ศิริพงษ์, 2559) สอดคล้องกับงานของ รชต จุฑาผิว ที่พบว่า ปัจจัยด้านตัวบุคคลเข้ามามีส่วนสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (รชต จุฑาผิว, 2559) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า 1) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. ที่มีความน่าสนใจ มีความนิยมจากผลงานในพื้นที่ที่ผ่านมาพอสมควร จะทำให้ดึงดูดคะแนนเสียงจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 2) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีภาพลักษณ์ที่ดีและสามารถเชื่อมโยงกับประชาชนในพื้นที่ได้ดี ก็มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งเช่นกัน 3) คุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร ส.ส. พรรคการเมืองจะต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะจะมีผลต่อปัจจัยอื่น ๆ ตามมาพอสมควร 4) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีประวัติการทำงานที่โดดเด่นหรือประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องสามารถสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ ผู้สมัครที่มีประสบการณ์ในการทำงานด้านการเมือง หรือการให้บริการชุมชนมักจะได้รับการสนับสนุน 5) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีทักษะในการสื่อสารที่ดี และการนำเสนอที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้สมัครเข้าถึงและดึงดูดคะแนนเสียงจากประชาชนได้ ผู้สมัครที่สามารถอธิบายแนวคิด นโยบาย และวิสัยทัศน์ได้อย่างชัดเจนและมีเสน่ห์ จะได้รับความสนใจมากขึ้น 6) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีบุคลิกภาพที่ดี มีความสุภาพ มีความเข้าใจในปัญหาของประชาชน และมีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่น สามารถสร้างความไว้วางใจและดึงดูดคะแนนเสียง 7) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีความสัมพันธ์ที่ดีและการสนับสนุนชุมชนท้องถิ่นอย่างสม่ำเสมอ อาจได้รับคะแนนเสียงมากขึ้น เนื่องจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งมักจะสนับสนุนบุคคลที่พวกเขารู้จักและเคยมีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน 8) ผู้สมัคร ส.ส. ที่มีความกล้าตัดสินใจ มีความซื่อสัตย์และความน่าเชื่อถือเป็นคุณสมบัติที่สำคัญที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมองหา หากผู้สมัครที่มีความกล้าตัดสินใจ ความซื่อสัตย์ และเป็นที่เชื่อถือได้มักได้รับคะแนนเสียงมากกว่า

3. นโยบายพรรคการเมืองมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านนโยบายพรรคการเมือง มีความคิดเห็นโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.30$) โดยเหตุผลว่า การที่ข้อเสนอนโยบายครอบคลุมประเด็นในหลากหลายมิติ เป็นรูปธรรม สามารถปฏิบัติได้จริง นโยบายของพรรคชัดเจน จำง่าย เข้าใจง่าย นโยบายการดำเนินกิจกรรมของพรรค เป็นไปอย่างโปร่งใส ตรวจสอบได้ นโยบายตรงกับความต้องการ/แก้ปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และนโยบายของพรรคแปลกใหม่ แตกต่าง และมีแนวทาง

ที่สร้างสรรค์มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ ด้านนโยบายพรรคการเมืองส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สอดคล้องกับงานของ รชต จุฑาพิว ที่พบว่า ปัจจัยด้านพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมือง เป็นปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05 (รชต จุฑาพิว, 2559) สอดคล้องกับงานของ พิชราภรณ์ ศิริพงษ์ ที่พบว่า ประเด็นพรรคการเมืองหรือกลุ่มการเมืองมีผลต่อการคะแนนเสียง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ อธิบายได้ว่า ผู้สมัครที่ได้รับคะแนนอันดับ 1 นั้น หลักสำคัญที่เป็นเหตุให้ตัดสินใจคือ “นโยบาย” ซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจไปลงคะแนนเลือกตั้งของประชาชน (พิชราภรณ์ ศิริพงษ์, 2559) สอดคล้องกับงานของ ศักดิ์ดา ต้นคชสาร และคณะ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งตัดสินใจลงคะแนนเสียงเลือกตั้งให้กับพรรคการเมืองและผู้สมัครรับเลือกตั้งคือ “นโยบายพรรค” (ศักดิ์ดา ต้นคชสาร และคณะ, 2563) สอดคล้องกับงานของ ชนิกันต์ ไสยเกื้อ ผลการวิจัยบางส่วนพบว่า กลุ่มผู้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งครั้งแรก (new voter) ตัดสินใจเลือกตั้งเมื่อได้ทราบนโยบายพรรคการเมือง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (ชนิกันต์ ไสยเกื้อ, 2565) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า 1) นโยบายพรรคการเมืองเป็นข้อเสนอหรือแผนดำเนินการชัดเจน จะทำให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมาก 2) นโยบายพรรคการเมืองที่ยึดโยงกับประชาชน หรือสามารถตอบสนองความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในพื้นที่นั้น ทั้งด้านการศึกษา ด้านสวัสดิการสังคม ด้านการจัดบริการสุขภาพ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านเศรษฐกิจ และด้านอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของประชาชน จะทำให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น 3) นโยบายพรรคการเมืองจะเป็นตัวชี้วัดคุณภาพหรือมันสมองของพรรคการเมืองผ่านการนำเสนอบรรดา นโยบายต่าง ๆ ในการพัฒนาประเทศ ทำให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น 4) นโยบายของพรรคการเมืองมีบทบาทสำคัญในการได้รับคะแนนเสียงในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เนื่องจากการตอบสนองต่อความต้องการ สร้างการเปลี่ยนแปลง การเสนอทางเลือกใหม่ และการสื่อสารที่ดีสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจของผู้มีสิทธิเลือกตั้งและสร้างความนิยมมากขึ้น 5) นโยบายพรรคการเมืองมีผลอย่างมากต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง เพราะนโยบายเหล่านี้เป็นตัวแทนของวิสัยทัศน์และการแก้ปัญหาที่พรรคการเมืองนำเสนอให้กับประชาชน

4. รายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรีมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.22$) โดยเหตุผลว่า รายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี ต้องเป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์ สร้างความไว้วางใจหรือความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนยอมรับการวิจารณ์ และการตรวจสอบจากสังคม เป็นผู้ที่มีความสง่างาม วางตัวอย่างเหมาะสม สามารถสร้างความประทับใจ เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ดี มีวาทีศิลป์ สามารถสื่อสารกับบุคคลทุกระดับในสังคม และในต่างประเทศ เป็นผู้มีอุดมการณ์ มีวิสัยทัศน์กว้างไกล เป็นผู้ที่มีความสามารถ ฉลาดรอบรู้ และเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ นอกจากนี้ ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า 1) รายชื่อบุคคลที่เสนอเป็นนายกรัฐมนตรี จะช่วยเสริมความเชื่อมั่นและกระตุ้นให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสนับสนุนพรรคการเมือง ทำให้ได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งมากขึ้น 2) ในบางกรณี การเสนอชื่อบุคคลใหม่ที่ไม่เคยมีบทบาทในการเมืองมาก่อน อาจทำให้ประชาชนมองว่าเป็นโอกาสในการเปลี่ยนแปลงทิศทางของประเทศ ในทางกลับกันหากบุคคลที่เสนอชื่อมีบทบาทเดิมและเคยดำรงตำแหน่งมาแล้ว ก็อาจถูกมองว่าเป็นการสนับสนุนความต่อเนื่องของนโยบาย 3) บุคคลที่เสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีมักต้องเผชิญกับการคาดหวังจากสังคมในเรื่องความสามารถในการแก้ปัญหาสำคัญ เช่น เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง หากบุคคลนั้นสามารถตอบสนองต่อความคาดหวังของประชาชนได้ดีก็จะเป็นแรงผลักดันในการเพิ่มคะแนนเสียงให้กับพรรค 4) บุคคลที่เป็นผู้นำพรรคและถูกเสนอเป็นนายกรัฐมนตรีมักมีบทบาทในการกำหนดทิศทางของพรรคทั้งในด้านนโยบายและกลยุทธ์ หากประชาชนเห็นว่าบุคคลนั้นมี

ความสามารถในการประสานงานและนำพาพรรคไปสู่ความสำเร็จ รายชื่อบุคคลนั้นจะส่งผลให้พรรคได้รับความนิยมมากขึ้น 5) รายชื่อบุคคลที่เสนอเป็นนายกรัฐมนตรี สามารถใช้เป็นกลยุทธ์ในการสร้างความแตกต่างจากพรรคคู่แข่ง หากบุคคลนั้นมีคุณสมบัติหรือความสามารถที่เหนือกว่าคู่แข่ง ก็จะช่วยดึงดูดคะแนนเสียงจากผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่ยังไม่ตัดสินใจ 6) บุคคลที่ถูกเสนอชื่อเป็นนายกรัฐมนตรีมีภาพลักษณ์ที่ดี มีความสามารถ หรือมีประวัติที่น่าเชื่อถือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจเลือกพรรคนั้น เพราะต้องการเห็นบุคคลนั้นเป็นผู้นำประเทศ

5. การรับรู้ข้อมูลข่าวสารมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.26$) โดยเหตุผลว่า ผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งจากญาติ พี่น้อง คนรู้จัก การได้รับทราบข้อมูลจากแผ่นพับ ป้ายหาเสียง หรือโปสเตอร์ผู้สมัคร การได้รับทราบข้อมูลจากสื่อวิทยุ/โทรทัศน์ รถแห่หาเสียง เสียงตามสายของชุมชน การได้รับทราบข้อมูลจากการเปิดเวทีปราศรัย หรือมีทีมผู้ช่วยหาเสียง และได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งจากเจ้าหน้าที่ของรัฐ มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ การรับรู้ข้อมูลข่าวสารส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งอย่างมีระดับนัยสำคัญที่ 0.05 สอดคล้องกับงานของ ธนภูมิ โภชน์เกาะ พบว่า การติดตามข่าวสารทางการเมืองที่ต่างกัน มีการตัดสินใจเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 พร้อมทั้งเสนอแนะว่า การหาเสียงแบบพบปะประชาชน หรือใช้แผ่นพับ โปสเตอร์ ควรเพิ่มการใช้สื่อสังคมออนไลน์ต่าง ๆ จะสามารถเข้าถึงประชาชนได้ (ธนภูมิ โภชน์เกาะ, 2565) สอดคล้องกับงานของ ระวีวรรณ ชินอ่วม และคณะ ผลการวิจัยบางส่วน พบว่า สื่อมีอิทธิพลมีนัยสำคัญในการรับรู้ของประชาชนต่อการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2566 (ระวีวรรณ ชินอ่วม, และคณะ, 2566) และงานของ น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ ที่พบว่า การรับรู้ข่าวสารการเลือกตั้งที่แตกต่างกันมีผลต่อการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง พ.ศ. 2566 มีความสัมพันธ์กันในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 (น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ, 2567) สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยเชิงปริมาณ โดยพบว่า 1) ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งช่วยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งเข้าใจถึงนโยบายของพรรคการเมือง บุคคลที่เสนอเป็นนายกรัฐมนตรี และรายละเอียดของการเลือกตั้ง การรับรู้ข้อมูลเหล่านี้ทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถตัดสินใจได้ตรงกับความต้องการและความเชื่อของตน 2) ข้อมูลข่าวสารช่วยให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถเปรียบเทียบตัวเลือกต่าง ๆ ที่มีอยู่ เช่น นโยบายของพรรค ผลงานของผู้สมัคร และความสามารถของพรรคในการดำเนินการตามนโยบาย การได้รับข้อมูลที่เพียงพอช่วยให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีเหตุผลและมีความมั่นใจ 3) การสื่อสารข้อมูลข่าวสารช่วยในการสร้างภาพลักษณ์และการรับรู้ของพรรคการเมืองและผู้สมัคร ข้อมูลที่เผยแพร่ในสื่อสามารถสร้างความนิยมและความเชื่อมั่นในพรรคหรือผู้สมัครได้ 4) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารช่วยในการตอบสนองต่อข้อสงสัยหรือมีข้อกังวลของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เช่น การตอบคำถามเกี่ยวกับนโยบาย การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับประวัติการทำงานของผู้สมัคร หรือการให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเลือกตั้ง 5) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้งที่ชัดเจนและถูกต้องช่วยลดความไม่แน่ใจและความสับสนในการลงคะแนนเสียง หากมีข้อมูลครบถ้วนจะรู้สึกมั่นใจในการตัดสินใจ 6) การรับรู้ข้อมูลข่าวสารทำให้ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสามารถตอบสนองต่อการรณรงค์และการโฆษณาของพรรคการเมืองและผู้สมัครได้อย่างมีประสิทธิภาพ ข้อมูลที่ได้รับสามารถส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกตั้ง

6. ระบบอุปถัมภ์มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านระบบอุปถัมภ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.27$) โดยเหตุผลว่า เป็นผู้มีเครือข่าย เป็นตระกูลการเมือง หรือเป็นกลุ่มบ้านใหญ่ เป็นผู้ให้ความอุปการะต่าง ๆ นานา มาโดยตลอด เป็นผู้มีบารมี/ทีมงานคอยให้ความช่วยเหลือหรือเคยใช้อำนาจหน้าที่ช่วยเหลือ เป็นผู้เอื้อประโยชน์ สร้างความเจริญมาสู่พื้นที่ เป็นผู้มีธุรกิจในพื้นที่ สร้างงาน สร้างโอกาส อาจมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ ด้านระบบอุปถัมภ์ ไม่มีนัยสำคัญ ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง สอดคล้องกับงานของ พัทธราภรณ์ ศิริพงษ์ ที่พบว่า ประเด็นระบบอุปถัมภ์ ไม่นัยสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้ง (พัธราภรณ์ ศิริ

พงษ์, 2559) ขัดแย้งกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพบว่า 1) ผู้สมัครที่มีการสนับสนุนจากผู้นำทางอุดมการณ์หรือผู้มีอิทธิพล สามารถช่วยเสริมสร้างความน่าเชื่อถือ ช่วยในการหาเสียงและเพิ่มโอกาสในการได้รับคะแนนเสียง 2) ระบบอุปถัมภ์มักเกี่ยวข้องกับการให้ประโยชน์หรือสิ่งตอบแทนในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การจ้างงาน โครงการพัฒนา หรือสิ่งของที่มีค่า ผู้สมัครที่ให้ประโยชน์เหล่านี้กับชุมชนจะมีโอกาสได้รับคะแนนเสียงมากขึ้น 3) การสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดีด้วยการให้การสนับสนุนหรือความช่วยเหลือแก่ประชาชนสามารถช่วยเพิ่มความนิยมของผู้สมัคร และทำให้ได้รับการสนับสนุนจากผู้มีสิทธิเลือกตั้ง 4) ระบบอุปถัมภ์สามารถส่งเสริมการสนับสนุนทางการเมืองโดยการสร้างกลุ่มการสนับสนุนที่แข็งแกร่งและมีการจัดระเบียบอย่างดี ซึ่งจะช่วยในการรวบรวมคะแนนเสียงในการเลือกตั้ง 5) การให้การสนับสนุนกิจกรรมชุมชนอย่างต่อเนื่อง สามารถสร้างความภักดีและการสนับสนุนที่มั่นคงจากฐานผู้สนับสนุน มีผลต่อการลงคะแนนเสียงในระยะยาว 6) ระบบอุปถัมภ์อาจเกี่ยวข้องกับการใช้ทรัพยากรในการหาเสียง เช่น การจัดกิจกรรม การเผยแพร่โฆษณา และการจัดการประชุมที่ช่วยเพิ่มการรับรู้ของผู้สมัครและทำให้มีโอกาสในการดึงดูดคะแนนเสียงมากขึ้น 7) ในบางกรณี ระบบอุปถัมภ์อาจโดยการสร้างความไม่เท่าเทียมในโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรและการสนับสนุน ทำให้ผู้สมัครที่ไม่ใช่ระบบอุปถัมภ์ได้รับคะแนนเสียงน้อยกว่า

7. ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง

ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.17$) โดยเหตุผลว่า ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล การเป็นญาติพี่น้อง เพื่อน หรือ รู้จักคุ้นเคยกันส่วนตัว เป็นผู้ที่เคยให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ด้านต่าง ๆ เป็นผู้กว้างขวางหรือมาจากนักการเมืองในระดับพื้นที่ เป็นผู้ที่มีสังคมเคารพนับถือ หรือศรัทธา และเป็นผู้ที่ตนให้ความเคารพนับถือ/เกรงใจ อาจมีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้ง นอกจากนี้ ด้านความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลไม่มีนัยสำคัญ ส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสอดคล้องกับงานของ รชต จุฑาพิว ที่พบว่า เครือญาติหรือพรรคพวก ไม่มีนัยสำคัญต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (รชต จุฑาพิว, 2559) ขัดแย้งกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยพบว่า 1) ความสัมพันธ์ที่ดีและเครือข่ายการสนับสนุนที่แข็งแกร่งสามารถช่วยให้ผู้สมัครได้รับการสนับสนุน 2) ความสัมพันธ์ส่วนตัวที่ดีและการมีชื่อเสียงที่ดีในชุมชนสามารถเสริมสร้างความเชื่อมั่นในตัวผู้สมัคร 3) ผู้สมัครที่มีความสัมพันธ์ที่ดีในระดับต่าง ๆ สามารถเข้าถึงทรัพยากรเพิ่มเติม เช่น การเงิน การจัดกิจกรรมหาเสียง และการสนับสนุนจากกลุ่มต่าง ๆ ทำให้การหาเสียงมีประสิทธิภาพมากขึ้น 4) ความสัมพันธ์ที่ดีช่วยให้ผู้สมัครสามารถเข้าใจและตอบสนองต่อข้อกังวลและความต้องการของผู้มีสิทธิเลือกตั้งได้ดีขึ้น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งอาจรู้สึกว่าจะได้รับการตอบสนองอย่างจริงจังจากผู้สมัคร 5) การมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกลุ่มอิทธิพลหรือผู้นำในพื้นที่สามารถส่งผลต่อการได้รับคะแนนเสียง 6) ความสัมพันธ์ส่วนตัวและความภักดีที่มีต่อผู้สมัครสามารถช่วยในการสร้างฐานผู้สนับสนุนที่มั่นคง 7) ความสัมพันธ์ที่ดีสามารถช่วยในการกระจายข่าวสารและการประชาสัมพันธ์อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการสนับสนุนจากบุคคลหรือกลุ่มที่มีอิทธิพลสามารถช่วยในการแพร่กระจายข้อมูลและเพิ่มการรับรู้เกี่ยวกับผู้สมัคร

นอกจากนี้ ผลการวิจัยเชิงคุณภาพยังพบว่า กรณีผู้ให้สัมภาษณ์ตอบว่า ไม่แน่ใจ ในบางประเด็น อันเนื่องมาจากผู้สมัคร ส.ส. หรือพรรคการเมืองไม่สามารถสื่อสารนโยบายให้ประชาชนเข้าใจได้อย่างชัดเจนและมีประสิทธิภาพ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะเกิดความรู้สึกไม่แน่ใจในการลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง นำไปสู่การเลือก “ไม่ประสงค์ลงคะแนน” ผู้สมัคร ส.ส. หรือพรรคการเมืองใด

สรุปและข้อเสนอแนะ

ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 ในจังหวัดปทุมธานี ทั้ง 8 ด้าน พบว่า ผลการวิจัยเชิงปริมาณมีนัยสำคัญทางสถิติ 4 ด้าน ส่วนผลการวิจัยเชิงคุณภาพ พบว่า



ผู้ให้สัมภาษณ์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่ามีผลต่อการลงคะแนนเสียง 6 ด้าน ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย ครั้งนี้ 1) ด้านคุณสมบัติส่วนตัวของผู้สมัคร พรรคการเมืองควรมีวิธีพิจารณาบุคคลผู้ที่มีความเหมาะสม มีวิธีการคัดเลือกที่มาอย่างเข้มข้น และมีระบบแสดงข้อมูลพื้นฐานผู้สมัครที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้ 2) ด้านนโยบายพรรคการเมือง พรรคการเมืองควรมีการเผยแพร่นโยบายหลากหลายช่องทาง 3) ด้านรายชื่อบุคคลที่เสนอให้เป็นนายกรัฐมนตรี พรรคการเมืองควรให้ความสำคัญและความรอบคอบในการพิจารณาบุคคลที่เสนอชื่อให้เป็นนายกรัฐมนตรี และ 4) ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสารการเลือกตั้ง ควรเพิ่มการจัดทำเนื้อหาที่เข้าถึงได้สำหรับผู้มีสิทธิเลือกตั้งกลุ่มเปราะบาง ผู้พิการ ผู้สูงอายุ หรือกลุ่มคนที่มีข้อจำกัดในการเข้าถึงข้อมูล และข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ควรมีขยายขอบเขตให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น หรืออาจใช้คู่เปรียบเทียบกับพิจารณาถึงความใกล้เคียงกัน เพื่อให้มีฐานข้อมูลที่ละเอียดเพิ่มมากขึ้น 2) ควรพิจารณาตัวแปรอุบัติเหตุทางการเมือง หรือสถานการณ์โรคระบาด เพื่อเตรียมแนวทางการเตรียมรับมืออย่างมีประสิทธิภาพ 3) ควรพิจารณากลุ่มตัวอย่างผู้มีสิทธิเลือกตั้งจากกลุ่มเปราะบาง ทั้งผู้สูงอายุ ผู้พิการ หรือทุพพลภาพ เพื่อสะท้อนอีกมุมมองหนึ่งของผู้ใช้สิทธิเลือกตั้งกลุ่มนี้

เอกสารอ้างอิง

- จิรัชยา เคล้าดี และคณะ. (2564). ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนอำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. วารสารรัชภาคย์, 15(41), 259-272.
- ชนิกานต์ ไสยเกื้อ. (2565). พฤติกรรมการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของประชาชนในอำเภอนบพิตำ จังหวัดนครศรีธรรมราช. วารสารมหาจุฬานาครธรรม์, 9(5), 129-145.
- ธนภูมิ โกชน์เกาะ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขต 5 กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2562. วารสารวิชาการวิทยาลัยบริหารศาสตร์, 5(1), 16-28.
- น้ำเพชร พิพัฒน์สุริยะ. (2567). ปัจจัยที่มีผลในการตัดสินใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. 2566 เขตเลือกตั้งที่ 1 จังหวัดสตูล. ใน สารนิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง. มหาวิทยาลัยสยาม.
- พัชรภรณ์ ศิริพงษ์. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเขตเลือกตั้งที่ 8 จังหวัดชลบุรี. วารสารราชชนรินทร์, 13(2), 181-192.
- พิชาย รัตนดิลก ณ ภูเก็ต. (2537). ระบบการทุจริตการเลือกตั้ง. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์วิจัยและผลิตตำราสถาบันเทคโนโลยีสังคม.
- รชต จุฑาผิว. (2559). ปัจจัยที่มีผลต่อการได้รับคะแนนเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดกาฬสินธุ์ เขต 1. วารสารราชชนรินทร์, 13(2), 193-201.
- ระวีวรรณ ชินอ่วม และคณะ. (2566). การรับรู้ของประชาชนต่อปัจจัยที่ส่งผลกับการเลือกสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในปี พ.ศ. 2566. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ, 12(1), 118-126.
- ศักดิ์ดา ตันคชสาร และคณะ. (2563). ปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร. วารสารดุญภิบัณฑิตทางสังคมศาสตร์, 9(2), 390-404.
- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2566). ประกาศคณะกรรมการการเลือกตั้ง เรื่อง ผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรแบบแบ่งเขตเลือกตั้ง. เรียกใช้เมื่อ 10 เมษายน 2567 จาก https://www.ect.go.th/web-upload/1x0d34e409a13ef56eea54c52a291126/m_document/2646/22104/file_download/883fcacca344107aa3dfe9681e327db8.pdf

- สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง. (2567). การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเป็นการทั่วไป 14 พฤษภาคม 2566. เรียกใช้เมื่อ 10 เมษายน 2567 จาก https://www.ect.go.th/ect_th/th/db_119_ect_th_download_14
- สำนักงานจังหวัดปทุมธานี. (2567). แผนพัฒนาจังหวัดปทุมธานี พ.ศ. 2566-2570. เรียกใช้เมื่อ 10 เมษายน 2567, from http://www.pathumthani.go.th/new_web/webplan/index.html
- Creswell, J. W. (2011). Educational Research: Planning, Conducting, and Evaluating Quantitative and Qualitative Research. New Delhi: PHI Learning Private Limited.
- Kulachai, W. et al. (2023). Factors Influencing Voting Decision: A Comprehensive Literature Review. Social Sciences, MDPI, 12(9), 1-16.
- Morse, J. M. (2000). Determining Sample Size. Qualitative Health Research, 10(1), 1-5.
- Moser, A. & Korstjens, I. (2018). Series: Practical guidance to Qualitative Research. Part 3: Sampling, Data Collection and Analysis. European Journal of General Practice, 24(1), 9-18.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rd ed.) Tokyo, Harper International Edition.